

SAYIN CUMHURBAŞKANIMIZIN ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU AÇILIŞ HİTABI

(18 HAZİRAN 2021)

Saygıdeğer Devlet ve Hükümet Başkanları,

Uluslararası kuruluşların değerli temsilcileri,

Akademi ve düşünce dünyasının kıymetli mensupları,

İstikbalimizin teminatı sevgili gençler,

Hanımfendiler, beyefendiler,

Sizleri en kalbi duygularıyla, muhabbetle, hürmetle selamlıyorum.

Antalya Diploması Forumu'nun bu ilk buluşmasında sizlerle biraraya gelmekten büyük memnuniyet duyuyorum.

Türk turizminin başkenti, Akdeniz'in incisi, Antalya'ya hoş geldiniz diyorum.

Davetimize icabet ederek, Forumu teşrifleriniz için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Tabii, tarihi, kültürel zenginlikleriyle dünyaca ünlü Antalya'mızda, sizleri geleneksel Türk misafirperverliğiyle ağırlamanın bahtiyarlığı içindeyim.

Bölgemizin ve dünyanın meselelerini konuşmak, tartışmak ve bunlara çözüm yolları üretmek için buradayız.

Foruma, Antalya'nın ev sahipliği yapması elbette tesadüf değildir.

Antalya, tarih boyunca medeniyetlere beşiklik yapmış, insanlık tarihine yön vermiş, kıtaların kavşak noktası Akdeniz'in en güzel şehirlerinden biridir.

Tıpkı Akdeniz gibi Antalya da farklı kültürlerin ortak yuvası, ortak yurdudur.

Asırlardır her kökenden, her inançtan insanı barış içinde birarada yaşatan Antalya'mız, diplomasinin de merkezinde yer almıştır.

Dışişleri Bakanımın yoğun gayretleriyle bugün ilkini icra ettiğimiz Forum ile, şehrimizin bu özelliğine yeni bir boyut daha kazandırmış oluyoruz.

Antalya Diploması Forumu'nun, inşallah zamanla küresel diplomasinin kalbinin attığı bir zemine dönüşeceğine inanıyorum.

Buradan vereceğimiz dostluk, diyalog ve işbirliği mesajları bölgemizle birlikte tüm dünyaya dalga dalga yayılacaktır.

Forum vesileyle ayrıca hem Antalya'nın güzelliklerini görme, hem de Güvenli Turizm Sertifikası programımızın uygulamalarına bizzat şahitlik etme imkânı bulacaksınız.

Geçen sene başlattığımız bu program sayesinde, 2020 yılında 16 milyon turisti sorunsuz, sıkıntısız bir şekilde ülkemizde ağırladık.

2021 senesinde sistemin kapsamını daha da genişleterek, misafirlerimizin ülkemizin her köşesinde huzuru kalple tatil yapabilmelerini mümkün kıldık.

Hepinizden, her zaman aileniz ve sevdiklerinizle birlikte sizi ağırlamaktan şeref duyacak Antalya'nın keyfini çıkarmanızı istiyorum.

Değerli misafirler,

Diplomasi, insanlığın toplu halde yaşamaya başladığı tarihlerden beri var olan, kullanılan, üzerinde kafa yorulan bir alandır.

Daha yakın bir tarihteki tanımıyla savaş ve barış güçleri arasındaki dengeyi oluşturan diplomasi, önleyicilik vasfıyla önemini sürekli artırmıştır.

İletişim teknolojileri, internet, sosyal medya ve artan küreselleşmeyle birlikte diplomasinin alanı da şüphesiz genişlemiştir.

Bugün diplomasi deyince sadece devlet ve hükümet yetkilileri arasında, kapalı kapılar ardında yapılan görüşmelerden bahsetmiyoruz.

Bu kavramla aynı zamanda kamu diplomasisinden kültür diplomasisine, turizm diplomasisinden ticaret diplomasisine kadar çok geniş bir yelpazede yürütülen çalışmalarını da kast ediyoruz.

Politika aktörleri kadar diplomasinin icra edildiği platformlar da değişiyor, çeşitleniyor.

Artık siyasetçiler ve diplomatlarla birlikte sivil toplum kuruluşları, iş dünyası, medya ve üniversiteler arasındaki temaslar da dış politikayı şekillendiriyor.

Giderek daha fazla gündeme gelen “dijital diplomasi” de yine bu dönemin kazanımlarından biridir.

Diplomasinin alanının bu kadar genişlemesi, gerilimlerin azaltılmasında elbette insanlığa büyük fırsatlar sunuyor.

Sıcak çatışmaların yıllarca devam ettiği günümüzde, diplomasi sanatının önümüze açtığı yeni kulvarlara olan ihtiyacımız da artıyor.

Dönem; sorunların suhuletle çözümünde diplomasiyi, diplomasinin inceliklerini dışlama değil, daha fazla devreye alma dönemidir.

Hep söylediğimiz gibi; sıkılı yumruklarla musâfaha olmaz.

İşte bu sıkılı yumrukları gevşetecek en etkili yol, hâlâ diplomasıdır.

Dünyadaki değişimi doğru okuyan, gelecek nesiller için çözümler üreten, maziden süzülüp gelen birikimi yeniden yoğurarak istikbale taşıyan vizyoner bir diplomasi pratiğini hakim kılmamız gerekiyor.

Karşı karşıya olduğumuz tehditlerin büyüklüğü, uluslararası planda dayanışmayı ve işbirliğini zaruri kılıyor.

Küresel koronavirüs salgınında bu ihtiyacı hepimiz bir kez daha hissettik.

Uluslararası toplum, elindeki tüm araçlara rağmen, salgının yıkıcı etkilerini yönetmede maalesef iyi bir imtihan vermedi.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, tarihin en büyük sağlık krizini ancak 100 gün sonra gündemine alabildi.

Tropik adalardan Sibiryaya'ya kadar dünyanın en ücra yerlerini dahi etkileyen salgın karşısında, işbirliği yerini korumacı ve rekabetçi politikalara bıraktı.

Milyarlarca insanın yükü sadece dayanışmayla hafifleyecekken; Afrikalı kardeşlerimiz, Asyalı, Latin Amerikalı dostlarımız kaderlerine terk edildi.

Salgının dünya ölçeğinde adaletsizlikleri keskinleştirdiğini, zenginle fakir arasındaki uçurumu daha da derinleştirdiğini görüyoruz.

Birçok ülkede toplumsal huzursuzlukların nüksetmesi, düzensiz göç yollarının tekrar hareketlenmesi, Akdeniz’de ölümlerin artması, bunun en çarpıcı örnekleridir.

Bu süreçte Türkiye olarak “dost kötü günde çağrılmadan gidendir” inancıyla dünyanın dört bir yanındaki dostlarımızın imdadına koşmaya çalıştık.

Ülkemizden talepte bulunan 158 ülkeye ve 12 uluslararası kuruluşu sağlık malzemesi gönderdik.

Türkiye’de misafir ettiğimiz sığınmacıları, vatandaşlarımızdan ayrı tutmadan sağlık hizmetlerine erişimlerini sağladık.

Salgın döneminde yapılan hataların tekrar etmemesi için, aşı milliyetçiliğine fırsat verilmemesi önemlidir.

Aşının, şantaj, baskı veya politika dikte aracı olarak kullanılması yanlıştır.

Yıl sonundan önce bitirmeyi planladığımız yerli aşı çalışmalarımızı, insan odaklı evrensel bir yaklaşımla yürütüyoruz.

Kullanıma hazır hale gelince yerli aşımızı inşallah tüm insanlıkla paylaşacağız.

Değerli dostlarım,

Anadolu’nun manevi mimarı, büyük mutasavvıf ve gönül insanı Mevlana Hazretleri, bugünüme ayna tutarcasına bakınız ne diyor.

"HER GÜN BİR YERDEN GÖÇMEK NE İYİ

HER GÜN BİR YERE KONMAK NE GÜZEL

BULANMADAN, DONMADAN AKMAK, NE HOŞ!

DÜNLE BERABER GİTTİ CANCAĞIZIM

NE KADAR SÖZ VARSA DÜNE AİT

ŞİMDİ YENİ ŞEYLER SÖYLEMEK LAZIM... "

Evet, sadece siyasetçiler, sadece diplomatlar olarak değil; akademisyenler, öğrenciler, iş adamları, sivil toplum kuruluşları olarak topyekûn yeni şeyler söylememiz gereken bir dönemdeyiz.

Eskinin alışkanlıklarıyla, geçmişin dar kalıplarıyla günümüzün sorunlarına çözüm bulamayacağımız açıktır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi başta olmak üzere küresel sistemin üzerine inşa edildiği ana yapılar, mevcut halleriyle çözümün değil, sorunun bir parçasıdır.

İki kutuplu dünya tasavvurunun bize dayattığı bu kurumsal yapılarla, 21’inci yüzyıldaki yolculuğumuzu devam ettiremeyiz.

Türkiye olarak “DÜNYA 5’TEN BÜYÜKTÜR” sancağı altında yürüttüğümüz mücadelenin gayesi, eskinin yüklerinden kurtularak yeniyi kucaklamaktır.

Yaklaşık 8 milyar insanın kaderi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi daimi üyesi 5 ülkenin insafına bırakılamaz.

190 ülkeye bir süreliğine masada oturma hakkı veren, ancak kendi kaderleriyle ilgili söz hakkı tanımayan bir sistem adalet üretmez.

Adaletin bulunmadığı yerde ise çatışma, gerilim ve zulüm eksik olmaz.

Yeni dönemde diplomamızı yoğunlaştırmamız gereken alanların başında, Güvenlik Konseyi’nin daha kapsayıcı bir yapıya kavuşturulması geliyor.

Statükodan çıkar sağlayanlar, elbette kendilerine asimetrik güç veren bu imkânı paylaşmak istemeyeceklerdir.

Hatta reform taleplerini dile getiren ülkeleri dışlamaya, susturmaya yönelik gizli-açık baskılar da olabilir.

Türkiye’yle ilgili son dönemde sık sık tedavüle konulan “eksen” tartışmaları, bu hazımsızlığın işaretidir.

Bu art niyetli, suni, hakikatlerle bağdaşmayan tartışmaların bizim cesaretimizi kırmasına müsaade etmiyoruz.

Hem vatandaşlarımızın, hem evlatlarımızın, hem de tüm insanlığın geleceği adına hakkı ve adaleti savunmaya devam ediyoruz.

Bunun uzun, yorucu ve çetin bir süreç olduğunun şüphesiz bilincindeyiz.

Sabrın acı, meyvesinin ise tatlı olduğunu gayet iyi biliyoruz.

Siz dostlarımızın bu konuda bizimle aynı hissiyatı taşıdığınıza inanıyor, desteğinize güveniyoruz.

Değerli misafirler,

Hazreti Mevlana’dan ilhamla Antalya Diploması Forumu’nun temasını “Yenilikçi Diploması: Yeni Dönem, Yeni Yaklaşımlar” olarak belirledik.

Dünya hızla değişirken, devletlerarası ilişkilere bakışımızı ve diplomamızı de buna uyarlamak mecburiyetindeyiz.

Girişimci ve İnsani Dış Politika anlayışımızın gerisinde de, bu yenileşme ve dönüşüm ihtiyacı bulunuyor.

Asırlara sari tecrübe ve engin birikimi yansıtan Türk diplomasisi, gücünü değişen şartlara ayak uydurma kabiliyetinden alıyor.

Bugünün dünyasında etkin diplomasi, olaylara geniş açıyla bakmaktan, sahadaki gelişmeleri yakından takip etmekten geçiyor.

Diplomatik başarı ise gelişmelere hızlı ve ön alıcı müdahalelerde bulunabildiğiniz takdirde yakalanıyor.

Türkiye, 252 dış temsilciliğiyle dünyanın en geniş 5’inci diplomatik ağına sahip ülkesi konumundadır.

Sadece genişleyen diplomatik ağımla değil; TİKA, AFAD, YTB, Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı, Kızılay ve Türk Hava Yolları gibi kurumlarımızla da dünyanın dört bir köşesinde varlık gösteriyoruz.

Nitelikli, kendi alanında uzman diplomatlarımızla ülkemizin çıkarlarını savunma yanında, dünyanın neresinde olursa olsun, barışa, istikrara, kalkınmaya ve refaha katkı sağlamak için çaba harcıyoruz.

Bu anlayışla attığımız adımların meyvelerini birçok bölgede aldık, alıyoruz.

Komşumuz Suriye’de, halkın iradesini yansıtacak bir siyasi çözümün bulunması için var gücümüzle çalıştık.

Yaklaşık 10 yıldır 4 milyona yakın Suriyeli kardeşimizi ülkemizde misafir ediyoruz.

Sınırımızın hemen ötesinde zor şartlarda hayata tutunmaya çalışan 5 milyonu aşkın mazluma da yardım elini uzatıyoruz.

Suriye’de faaliyet gösteren PKK-PYD, YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerine karşı sahada varlık gösteren ilk ülke olduk.

Suriye’nin yabancı terörist savaşçılar için bir eğitim ve barınma kampına dönüşmesine müsaade etmedik.

DEAŞ’ın Suriye’deki varlığına büyük ölçüde son vererek, ülkemizle birlikte Avrupa ve dünyanın güvenliğine de katkı sağladık.

Bugüne kadar 430 bin Suriyelinin güvenli ve gönüllü şekilde topraklarına dönüşünü temin ettik.

İdlip’teki yerlerinden edilmiş kişilere de, briket ev inşası gibi projelerimizle destek veriyoruz.

Fedakârca ve samimiyetle yürüttüğümüz tüm çalışmalarda karşılaştığımız sıkıntıları buradaki pek çok dostumuz yakinen biliyor.

Gerek terör örgütleriyle mücadelemizde, gerekse Suriye’yi istikrarlaştırma çabalarımızda, uluslararası toplumdan beklediğimiz desteği alamadık.

Ülkemizde sivilleri katleden caniler, siyasi sığınmacı statüsü verilerek yıllarca korundu, kollandı, himaye gördü.

DEAŞ’la mücadele kılıfı altında güney sınırımız boyunca bir terör devleti kurulmaya çalışıldı.

PKK’nın her yıl on milyonlarca Avro haraç toplamasını engelleyecek, birkaç göstermelik operasyon dışında, hiçbir kararlı adım atılmadı.

Oysa terörün her türlüyle mücadele, dünyaya demokrasi ve hukuk dersi verenler başta olmak üzere, herkesin görevidir.

Suriye’de barış ve istikrarın sağlanması sadece Türkiye’nin değil, hepimizin sorumluluğudur.

Kardeş Libya halkı benzer şekilde yıllar süren acılı bir dönemden geçti.

Birleşmiş Milletlerce tanınan meşru Libya Hükümeti’yle dayanışmamız, ülkede ateşkese, birliğe ve yeni bir başlangıca giden yolu açtı.

Libya’da yaraların sarılmasına, yeniden imara, kalkınmaya yönelik desteğin bilhassa bu kritik süreçte artırılması önem arz ediyor.

Çözumsuzlüğün yaşattığı sıkıntıları bugün aramızda bulunan Azerbaycan, Gürcistan ve Ukraynalı dostlarımız da tecrübe ettiler, halen de ediyorlar.

Bu yükü Kıbrıs meselesi bağlamında biz zaten yıllardır taşıyoruz.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cenevre'de sunduğu egemen eşitliğe dayalı iki devletli çözüm önerisini destekliyoruz.

Akdeniz'in bir barış, refah ve işbirliği alanı olmasını arzu ediyoruz.

Tüm paydaşların katılacağı Doğu Akdeniz Konferansı önerimiz, halen masadadır.

Doğu Akdeniz'deki enerji kaynaklarının, cepheleşme yerine işbirliğine vesile olması bizlerin elindedir.

Komşumuz Yunanistan'la son dönemde yakaladığımız ivmeden memnuniyet duyuyoruz.

Müttefikimiz Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği ile de olumlu gündem çerçevesinde işbirliğimizi güçlendirmek istiyoruz.

Değerli misafirler,

Türkiye, 2 bin 200 yılı aşan mazisiyle dünyanın en köklü devlet geleneğine sahip ülkelerinden biridir.

Eski devlet geleneği demek, eski diplomasi kültürü de demektir.

Coğrafi bakımdan Afro-Avrasya ülkesi olan Türkiye'nin diplomasisi de bu üç kıtayı kuşatan geniş bir vizyonla yürütülmektedir.

Avrupa'yla ilişkilerimizi geliştirirken Latin Amerika'yı, Türk Dünyası'yla işbirliğimizi güçlendirirken Balkanları asla ihmal etmiyoruz.

Müslümanlarla birlikte Musevi ve Hıristiyanların da kutsal mekânlarına evsahipliği yapan Kudüs'ün, asli kimliğinin korunarak, tarihte olduğu gibi bugün de "selam yurdu" olması için gayret gösteriyoruz.

Salgınla beraber vahim bir hal alan İslam düşmanlığı, yabancı karşıtlığı ve kültürel ırkçılıkla mücadelede en ön saflarda yer alıyoruz.

"Yeniden Asya" girişimimizle Türk diplomasisinin ufkunu genişletirken, kadim bağlarımızın olduğu Afrika ile işbirliğimizi her alanda ileriye taşıyoruz.

Bu çerçevede önce 2008 yılında İstanbul'da, ardından 2014 yılında Malabo'da olmak üzere iki kez Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi düzenledik.

Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığım döneminde, bazıları birkaç kez olmak üzere, 28 Afrika ülkesini ziyaret ettim.

Tarihinin en büyük devlet krizini yaşayan Somali'yi, bundan tam 10 yıl önce, 2011 yılında Eşimle beraber ziyaret eden ilk lider oldum.

Geçmişinde sömürgecilik utancı bulunmayan bir ülke olarak, Afrika'nın zengin kültüründen, birikimden istifade etmek istiyoruz.

Salgın sebebiyle ertelemek zorunda kaldığımız Üçüncü Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi'ne, inşallah Eylül ayında Türkiye'de ev sahipliği yapmayı arzu ediyoruz.

Önümüzdeki dönemde, pergelin bir ayağını Türkiye'ye sabitleyip diğeriyle Afrika'dan Latin Amerika'ya, Pasifikten Asya'ya kadar tüm coğrafyalara uzanarak işbirliğimizi her alanda daha da artırmayı ümit ediyoruz.

Geniş bir katılımıla gerçekleşen Antalya Diplomasi Forumu, lkemizin bu ufkunu, amacını, samimiyetini ortaya koyan en önemli girişimlerden biridir.

Forumda siyasetçiler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşlarının yanısıra geleceğin liderleri olacak generimizin de yer alması ayrıca anlamlıdır.

Dışışleri Bakanım başta olmak üzere, Forumun düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Antalya Diplomasi Forumuna iştirakiniz ve katkılarınız için her birinize şimdiden şükranlarımı sunuyor, sizleri bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Kalın sağlıcakla.